

Sygn. akt I ACa 1401/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 lipca 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący SSA Alicja Myszkowska (spr.)

Sędziowie SA Anna Miastkowska

SA Anna Cesarz

Protokolant sekretarz sądowy Lidia Milczarek

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2018 r. w Łodzi na rozprawie

sprawy z powództwa J. S.

przeciwko B. K. i A. K.

o zadośćuczynienie

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Płocku

z dnia 8 czerwca 2017 r. sygn. akt I C 230/16

1. oddala apelację;

2. przyznaje i nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Płocku na rzecz adwokata J. K. (1) prowadzącej Kancelarię Adwokacką w P. kwotę 6.642 (sześć tysięcy sześćset czterdzieści dwa) zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym;

3. przyznaje i nakazuje wypłacić ze Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Płocku na rzecz adwokata J. P. prowadzącego Kancelarię Adwokacką w P. kwotę 6.642 (sześć tysięcy sześćset czterdzieści dwa) zł brutto tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej pozwanym z urzędu w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 1401/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 8 czerwca 2017 roku, wydanym w sprawie z powództwa J. S. przeciwko B. K. i A. K. o zadośćuczynienie, Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił powództwo i orzekł o kosztach postępowania.

Przytoczony wyrok został oparty na następujących ustaleniach faktycznych:

J. S. i B. K. są rodzeństwem. B. K. zawarła związek małżeński z A. K. w dniu 5 czerwca 1976 roku. Aktem notarialnym z dnia 19 sierpnia 2008 roku zawartym przed notariuszem E. M. małżonkowie K. ustanowili rozdzielność majątkową. Matka J. S. i B. M. (...) zmarła w dniu 19 listopada 1997 roku. W skład spadku po niej weszła zabudowana domem mieszkalnym i budynkiem gospodarczym nieruchomości położona w M.. Jeszcze za życia M. S. pojawiły się nieporozumienia co do sposobu korzystania z nieruchomości w M.. J. S. bez zgody matki prowadził tam zakład szewski oraz sklep ogólnospożywczy, co spotykało się ze sprzeciwem ze strony właścicielki. Z upływem lat zaczął narastać konflikt pomiędzy rodzeństwem dotyczący sposobu korzystania z nieruchomości i uiszczaniem opłat za media. Postanowieniem z dnia 29 października 2009 roku sygn. akt I Ns 127/07 Sąd Rejonowy w Żyrardowie dokonał działu spadku po matce stron M. S.. W wyniku działu spadku nieruchomości położona w M. została podzielona i działkę oznaczoną numerem (...) o powierzchni 0,0351 ha oraz działkę oznaczoną numerem ewidencyjnym (...) o powierzchni 0,0079 ha o łącznej wartości 141.518,00 zł otrzymał na własność J. S., zaś B. K. otrzymała na własność działkę oznaczoną numerem (...) o powierzchni 0,0134 ha. Apelację od tego orzeczenia wniósł wnioskodawca J. S.. Postanowieniem Sądu Okręgowego w Płocku z dnia 3 marca 2011 roku apelacja została oddalona. Na terenie nieruchomości przyznanej B. K. znajdują się dwie studnie. Jedna studnia jest własnością pozwanej B. K., druga stanowi współwłasność trzech sąsiadujących właścicieli posesji tj. J. K. (2) 50% całej studni, zaś druga połowa stanowi w około 30 % B. K. i w 20% J. S.. Pismem (...) Grupy (...) z dnia 9 czerwca 2010 roku J. S. został poinformowany o rozwiązaniu z nim umowy sprzedaży energii elektrycznej i świadczenie usług przesyłowych nr 942/06/B zawartej 12 kwietnia 2006 roku albowiem na skutek działu spadku nie jest już właścicielem nieruchomości położonej w M.. Pismem (...) Grupy (...) z dnia 9 czerwca 2010 roku powód został poinformowany o rozwiązaniu umowy sprzedaży energii elektrycznej i świadczenie usług przesyłowych nr 942/06/B zawartej 12 kwietnia 2006 roku. J. S. doprowadził bowiem do zadłużenia z tytułu nieopłacania należności wynikających z energii elektrycznej. W wyniku tego, zostały zdjęte liczniki energii elektrycznej oraz zdemontowana przez Zakład (...) zewnętrzna linia zasilająca budynek gospodarczy, biegnąca od słupa do ulicy na budynku gospodarczym, który obecnie jest własnością powoda. J. S. nie posiadał również umowy na dostawę wody i nie uiścił żadnej należności z tytułu poboru wody do nieruchomości wspólnej. Umowę na dostawę wody z wodociągu miejskiego miała B. K.. Umowę na dostawę wody z wodociągu miejskiego miała B. K.. Po działu spadku J. S. również nie zawarł z Zakładem (...) w M. żadnej umowy na dostawę wody do swojej posesji, pomimo że na swoim terenie posiada przyłącze wodociągowe. Prawomocne orzeczenie działu spadku zostało ogłoszone 3 marca 2010 roku. J. S. nie wykonał jednak postanowienia sądu, w związku z tym potrzebna była interwencja Komornika. Dopiero po niej powód wydał nieruchomości w dniu 12 czerwca 2012 roku pozwanej B. K.. Prawomocne orzeczenie dotyczące działu spadku nie zostało dobrowolnie wykonane przez J. S., który odmawiał B. K. wydania przyznanej jej nieruchomości. Dopiero w wyniku przeprowadzonego stępowania egzekucyjnego i interwencji komornika J. S. wydał B. K. nieruchomości w dniu 12 czerwca 2012 roku. Po wydaniu nieruchomości konflikt między rodzeństwem przybrał na sile. J. S. składał zawiadomienia na policję, do prokuratury i innych instytucji. Prowadzone były liczne postępowania karne. J. S. wniósł m.in. do Urzędu Miasta M. skargę przeciwko B. K. o zatrucie wody we wspólnej studni. Jak twierdził, widział osobiście jak jej mąż A. K. wlewał jakąś ciecz z butelki do studni. Z pisma z 30 stycznia 2013 roku Burmistrza M. wynika, że woda z przedmiotowej studni od wielu lat nie była pobierana i badana przez (...), oraz wskazano, że pobieranie wody z tej studni powinno nastąpić po dostosowaniu jej do norm prawa budowlanego. W związku z tym w dniu 20 lutego 2013 roku i 22 lutego 2013 roku J. S. wystosował skargi na Burmistrza M. i Starostę Powiatowego w Ż. do Wojewody (...). W pismach tych powód stwierdził, że woda w studni była pobierana regularnie do badań przez Sanepid, aż do 2013 roku. Zgodnie z protokołem z dnia 30 stycznia 2013 roku twierdzenia powoda uznane zostały za niezgodne z rzeczywistością. Pismem Prokuratury Rejonowej w Żyrardowie z dnia 23 kwietnia 2013 roku zostało stwierdzone, że J. S. zależało na dokonaniu bezpłatnego badania wody ze studni. Powód otrzymał zalecenie od Prokuratury o konieczności dostosowania studni do ręcznego czerpania z niej wody. J. S. po wyczerpaniu prób dokonania darmowego badania wody w studni zaczął kierować oskarżenia przeciwko pozwanym. Postanowieniem z dnia 14 marca 2014 roku organy ścigania odmówiły powodowi wszczęcia dochodzenia w sprawie związanej z uporczywym uniemożliwianiem przez pozwanych dostępu do studni z ujęciem wody pitnej i stwierdziły, że powód ma prawo dostępu do studni jako jej współwłaściciel. Postanowieniem z dnia 19 września 2014 roku Prokuratura Rejonowa w Żyrardowie odmówiła J. S. wszczęcia dochodzenia również w sprawie rzekomego zanieczyszczenia wody oraz uszkodzenia studni przez pozwanego A. K.. Dla potrzeb postępowania prowadzonego

przez Sąd Rejonowy w Żyrardowie w sprawie II W 918/15 sporządzona została opinia sądowo-psychiatryczna. Jak z niej wynika u J. S. rozpoznano organiczne zaburzenie i osobowości z wyraźnymi cechami osobowości pieniaczej, drażliwej, gniewnej, upośledzonym krytycyzmem, z nadmierną koncentracją na drobiazgach, dochodzeniem swych praw za wszelką cenę, sztywnym konkretyzowaniem zachowań innych ludzi i z nastawieniami paranoicznymi.

W tak ustalonych okolicznościach faktycznych sąd pierwszej instancji uznał powództwo za bezzasadne w świetle przepisów art. 448 k.c. w zw. z art. 24 k.c. Sąd Okręgowy doszedł do wniosku, że powód nie udowodnił, by pozwani dopuścili się działań naruszających jego dobra osobiste, ani też by działania te wywołały u niego krzywdę. Wskazał, że ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie wynika, by pozwani pozbawiali powoda dostępu do energii elektrycznej, wody z wodociągu miejskiego oraz dostępu do wspólnej studni czy też zatruli w tej studni wodę. Tym samym w ocenie sądu powód nie sprostował obciążającemu go ciężarowi wykazania zasadności swojego roszczenia, co musiało skutkować oddaleniem powództwa.

Powyższe rozstrzygnięcie zaskarżył powód w całości. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzucił naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez brak wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, w szczególności zeznań samego powoda, co skutkowało wydaniem niesprawiedliwego wyroku. W konkluzji wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uwzględnienie powództwa w całości, a także o zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania przed Sądem Apelacyjnym, w tym kosztów pomocy prawnej świadczonej powodowi z urzędu.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Ustalenia faktyczne sądu pierwszej instancji są prawidłowe i Sąd Apelacyjny podziela je oraz przyjmuje za własne. Sąd Okręgowy również w sposób właściwy zastosował przepisy prawa materialnego do ustalonego stanu faktycznego i prawidłowo rozstrzygnął o żądaniu powoda. Zarzuty zawarte w apelacji nie były trafne i stanowiły jedynie nieuzasadnioną polemikę z prawidłowymi ustaleniami oraz ocenami prawnymi sądu pierwszej instancji.

Nie mógł odnieść skutku zarzut braku wszechstronnego rozważenia zebranego materiału dowodowego, który to zarzut skarżący odnosi do naruszenia przepisu art. 233 k.p.c. Zarzucenie naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. wymaga bowiem wskazania konkretnego dowodu przeprowadzonego w sprawie, którego zarzut ten dotyczy i podania, w czym skarżący upatruje wadliwej jego oceny w świetle zasad określonych w art. 233 § 1 k.p.c. Apelujący winien wykazać, że oceniając określone dowody sąd pierwszej instancji uchybił zasadom logicznego rozumowania lub doświadczenia życiowego - jeżeli bowiem z określonego materiału dowodowego sąd wyprowadza wnioski logicznie poprawne i zgodne z doświadczeniem życiowym, to ocena ta nie narusza reguły swobodnej oceny dowodów i musi się ostać, choćby na podstawie tego materiału dowodowego dawały się wysunąć wnioski odmienne (por. np wyrok Sądu Najwyższego z dnia 27 września 2002 r., II CKN 817/2000). Apelacja powoda tak wymaganych zarzutów nie przedstawia i nie wykazuje, aby ocena dowodów (uznanych przez Sąd Okręgowy za wiarygodne) była dotknięta powyższymi uchybieniami. Stawiając w apelacji zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. powód nie wskazywał, które dowody – poza dowodem z jego przesłuchania – zostały ocenione wadliwie, nie wskazał również z jakich przyczyn taka ocena jest niewłaściwa w świetle zasad określonych w tym przepisie. Skarżący wyraził natomiast generalną dezaprobatę dla wniosków, które sąd pierwszej instancji wyprowadził z ustalonego stanu faktycznego. W ten sposób określone zarzuty nie przystają do treści art. 233 § 1 k.p.c., gdyż przepis ten reguluje sposób oceny wiarygodności i mocy dowodowej przeprowadzonych w sprawie dowodów, a nie kwestię oceny prawnej ustalonego w sprawie stanu faktycznego.

W tym miejscu zauważyć jedynie należy, że nie danie wiary przez sąd pierwszej instancji dowodowi z przesłuchania powoda w zakresie, w jakim twierdził on, że widział jak pozwany A. K. wlewa do studni substancję zanieczyszczającą wodę nie naruszało zasad swobodnej oceny dowodów, skoro pozwani zaprzeczali, by takie zdarzenie miało miejsce, a powód nie przedstawił żadnych innych dowodów na tą okoliczność. Nie ma przy tym jakichkolwiek podstaw prawnych by przyjmować, że dowód z przesłuchania powoda, w sprawach z zakresu ochrony dóbr osobistych, ma szczególną moc dowodową. Dowód ten podlega takiej samej ocenie, jak każdy inny dowód przeprowadzany przez sąd w toku postępowania dowodowego. W przedmiotowej sprawie sąd w istocie dysponował słowem powoda przeciwko słowom

pozwanych. W takiej sytuacji, wobec braku innych (wiarygodnych) dowodów, które potwierdzałyby podnoszoną przez powoda okoliczność, sąd przyjął, że brak jest podstaw do przyjęcia, że pozwany A. K. wlał do studni substancję, która zanieczyściła i zatrula wodę. Okoliczności tej nie potwierdza również podnoszony przez skarżącego fakt pojawienia się u niego dolegliwości związanych z rozstrojem żołądka, skoro jak wynika z ustalonego stanu faktycznego woda w studni od wielu lat nie była badana przez (...) pod kątem jej zdatności do picia. Przedstawiona ocena dowodów nie jest zatem sprzeczna z zasadami logiki ani doświadczenia życiowego, nie narusza więc zasad swobodnej oceny dowodów z art. 233 k.p.c.

Wnioski, które wyprowadził Sąd Okręgowy z ustalonego stanu faktycznego są prawidłowe i zasługiwały na aprobatę. Sąd pierwszej instancji trafnie wskazał, że ciężar dowodu w niniejszej sprawie, zgodnie z ogólną regułą z art. 6 k.c., w całości spoczął na powodzie, który ciężarowi temu nie sprostał i nie wykazał, by pozwani dopuścili się działań naruszających jego dobra osobiste i wywołujących u niego krzywdę.

Mając na uwadze powyższe, apelacja jako bezzasadna podlegała w całości oddaleniu na podstawie art. 385 k.p.c. O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powódce z urzędu w postępowaniu apelacyjnym orzeczono w oparciu o przepisy § 16 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 8 pkt 7 w zw. z § 4 ust. 1-3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U. z 2016 r. poz. 1714).